

Rabbinic Personalities

R. Tali Adler – adler@hadar.org

“Agada Unbound: Inter-Agadic Characterization of Sages in the Bavli and Implications for Reading Agada,” by Devora Steinmetz, from *Creation and Composition: The Contribution of the Bavli Redactors (Stammim) to the Aggada* ed. Jeffrey Rubenstein

“Intuitively...students of rabbinic texts sense that they ‘know’ certain sages, that there are sets of attributes that characterize certain prominent sages, whether these attributes are personality traits, beliefs or stances, practices or experiences, or kinds of interrelationships with others. Whether or not some or all of these have their basis in historical fact neither adds to nor detracts from the sense that, when one encounters one of these sages in an *agada*, one is meeting a familiar figure--and it is inevitable, and perhaps expected, that one will read the *agada* with what one ‘knows’ about the figure from other passages in mind...”

...The Bavli assigns to certain sages specific tendencies which are constructed and conveyed through the interrelationship of a range of passages [i.e. stories]. The Bavli does not invent these elements of characterization whole-cloth, but neither does it simply reiterate earlier traditions about these sages. Rather, in the citation or omission of traditional material, in recasting or adding to traditional material, and, significantly, in contextualizing traditional material in contexts that highlight or disclose new significances, the Bavli focuses and sharpens traits and stances that it presents as characterizing certain sages.”

1. Rabbi Yohanan ben Zakai

תלמוד בבלי גיטין נו.-נו:

1. Abba Sikra, the head of the thugs of Jerusalem, was the son of Rabban Yohanan Ben Zakai's sister.	1. אבא סקרא ריש בריוני דירושלים
2. [Rabban Yohanan] sent him [a message], "Come privately to me."	2. בר אחתיה דרבן יוחנן בן זכאי הוה שלח ליה תא בצינעא לגבא
3. He came.	3. אתא
4. [Rabban Yohanan] said to him, "Until when will you do this and kill the world with famine?"	4. א"ל עד אימת עבדיתו הכי וקטליתו ליה לעלמא בכפנא
5. He said to him, "What should I do? Since, if I say anything to them, they will kill me."	5. א"ל מאי איעביד דאי אמינא להו מידי קטלו לי
6. He said to him, "Show me a solution for me, that I should get out; maybe there will be a small salvation [from it]."	6. א"ל חזי לי תקנתא לדידי דאיפוק אפשר דהוי הצלה פורתא
7. He said to him, "Act as if you are sick, and have everyone come and ask about you; and [then] bring something putrid and have it lay with you and they will say that you have died. And have your students bring you out and no other men should bring you out, so that we don't become aware that you are light, since they know that a living person is lighter than a dead one."	7. א"ל נקוט נפשך בקצירי וליתי כולי עלמא ולישיילו בך ואייתי מידי סריא ואגני גבך ולימרו דנח נפשך וליעיילו בך תלמידך ולא ליעול בך איניש אחרינא דלא לרגשן בך דקליל את דאינהו ידעי דחייא קליל ממיתא
8. He did this.	8. עביד הכי
9. Rabbi Eliezer went in on one side and Rabbi Yehoshua went in on the other side.	9. נכנס בו רבי אליעזר מצד אחד ורבי יהושע מצד אחר
10. When they came to the opening, [the thug gate keepers] wanted to stab him.	10. כי מטו לפיתחא בעו למדקריה
11. They said to them, "[The Romans] will say, 'they stabbed their rabbi.'"	11. אמר להו יאמרו רבן דקרו
12. And [then] they wanted to jostle him.	12. בעו למדחפיה
13. They said to them, "They will say, 'they jostled their rabbi.'"	13. אמר להו יאמרו רבן דחפו
14. They opened the gate.	14. פתחו ליה בבא
15. He went out.	15. נפק
16. He got there [and] said, "Peace to you, O king, peace to you, O king."	16. כי מטא להתם אמר שלמא עלך מלכא שלמא עלך מלכא
17. [Vespasian] said to him, "You have made yourself guilty of two death penalties: first, since I am not a king and you have called me,	17. א"ל מיחייבת תרי קטלא חדא דלאו מלכא אנא וקא קרית לי מלכא ותו אי מלכא אנא עד האידנא אמאי לא אתית לגבאי
	18. א"ל דקאמרת לאו מלכא אנא איברא מלכא את דאי לאו מלכא את

'king;' and also, if I am a king, why did you not come to me until now?" 18. He said to him, "That which you said, 'I am not a king,' you will be a king; since were you not a king, Jerusalem would not be delivered into your hand, as it is written (Isaiah 10:34), 'and the Lebanon will fall by a mighty one.' And 'mighty' can only be a king, as it is written (Jeremiah 30:21), 'And his mighty one shall be from him.' And Lebanon can only be the Temple, as it is stated (Deuteronomy 3:25), 'this goodly mountain and the Lebanon.' 19. And that which you said, 'If I am a king, why did you not come to me until now;' the thugs that we have with us did not allow us." 20. He said to him, "If there was a barrel of honey with a serpent wrapped over it, would one not break the barrel for the sake of [getting rid] of the serpent?" 21. He was silent. 22. Rav Yosef - and some say, Rabbi Akiva - would read [this verse to be] about this (Isaiah 44:25), "He turns back the wise and renders their knowledge foolish." He should have said to him, "We take tongs and we take the serpent and kill him and leave the barrel." 23. Bye and bye, a messenger came to him from Rome. He said to him, "Get up, the [reigning] Caesar has died, and those dignitaries of Rome have placed you at the helm." 24. He had put on one of his shoes, [and] wanted to put the other one on. It would not go on. He tried to remove the [first one and] it would not come off. 25. He said, "What is this?" 26. He said to him, "Do not be troubled; it is a good tiding that has come to you, as it is written (Proverbs 15:30), 'a good tiding fattens the bone.'" 27. [Vespasian said to him,] "But what is its remedy?" 28. [Rabbi Yohanan responded,] "Bring someone who is hard for you to take and have him pass	לא מימסרא ירושלים בידך דכתיב (ישעיהו י, לד) והלבנון באדיר יפול ואין אדיר אלא מלך דכתיב (ירמיהו ל, כא) והיה אדירו ממנו וגו' ואין לבנון אלא ביהמ"ק שנאמר (דברים ג, כה) ההר הטוב הזה והלבנון 19. ודקאמרת אי מלכא אנא אמאי לא קאתית לגבאי עד האידנא בריוני דאית בן לא שבקינן 20. אמר ליה אילו חבית של דבש ודרקון כרוך עליה לא היו שוברין את החבית בשביל דרקון 21. אישתיק 22. קרי עליה רב יוסף ואיתימא רבי עקיבא (ישעיהו מד, כה) משיב חכמים אחור ודעתם יסכל איבעי ליה למימר ליה שקלינן צבתא ושקלינן ליה לדרקון וקטלינן ליה וחביתא שבקינן לה 23. אדהכי אתי פריסתקא עליה מרומי אמר ליה קום דמית ליה קיסר ואמרי הנהו חשיבי דרומי לאותיבך ברישא 24. הוה סיים חד מסאני בעא למסיימא לאחרינא לא עייל בעא למשלפא לאידך לא נפק 25. אמר מאי האי 26. אמר ליה לא תצטער שמועה טובה אתיא לך דכתיב (משלי טו, ל) שמועה טובה תדשן עצם 27. אלא מאי תקנתיה? 28. ליתי איניש דלא מיתבא דעתך מיניה ולחליף קמך דכתיב (משלי יז, כב) ורוח נכאה תיבש 29. גרם עבד הכי עייל 30. אמר ליה ומאחר דחכמיתו כולי האי עד האידנא אמאי לא אתיתו לגבאי 31. אמר ליה ולא אמרי לך
---	--

in front of you, as it is written (Proverbs 17:22), 'And a lowly spirit dries the bone.'" 29. He did this [and the other shoe] went on. 30. He said to him, "And since you are so wise, until now why did you not come to me?" 31. He said to him, "Didn't I [already] tell you?" 32. He said to him, "I also [already] told you." 33. He said to him, "I am leaving and I will send someone else, but ask something that I can give you." 34. He said to him, "Give me Yavneh and her Sages and the line of Rabban Gamliel and a cure to heal Rabbi Tsadok" 35. Rav Yosef - and some say, Rabbi Akiva - would read [this verse to be] about this (Isaiah 44:25), "He turns back the wise and renders their knowledge foolish." He should have said to him, "Leave us this time." 36. And he thought that perhaps that much he would not do, and there would [then] not even be a small salvation.	32. אמר ליה אנא נמי אמרי לך 33. אמר ליה מיזל אזילנא ואינש אחרינא משדרנא אלא בעי מינאי מידי דאתן לך 34. אמר ליה תן לי יבנה וחכמיה ושושילתא דרבן גמליאל ואסוותא דמסיין ליה לרבי צדוק 35. קרי עליה רב יוסף ואיתימא רבי עקיבא (ישעיהו מד, כה) משיב חכמים אחור ודעתם יסכל איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא 36. והוא סבר דלמא כולי האי לא עביד והצלה פורתא נמי לא הוי
---	--

1. Yeshayahu 11

הִנֵּה הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מִסְעָף פֶּאֶרֶה בְּמַעְרָצָה וְרִמִּי הַקּוֹמָה גְּדוּלִים וְהַגְּבִהִים יִשְׁפֹּל: וְנִקְף סִבְכֵי הַיַּעַר
בְּבִרְזֵל וְהִלְבִּנוֹן בְּאֶדִיר יְפוֹל: {ס}
וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגִּזְעֵ יֵשׁוּעַ וַנֶּצֶר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֶה: וְנָתַה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דָּעַת וַיֵּרָא אֵת יְהוָה

Lo! The Sovereign GOD of Hosts Will hew off the tree-crowns with an ax: The tall ones shall be felled, The lofty ones cut down: The thickets of the forest shall be hacked away with iron, And the Lebanon trees shall fall in their majesty.

But a shoot shall grow out of the stump of Jesse, A twig shall sprout from his stock. The spirit of GOD shall alight upon him: A spirit of wisdom and insight, A spirit of counsel and valor, A spirit of devotion and reverence for GOD.

2. Devarim 3

אָדָנִי יְהוָה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת־יְדֶךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרָתְךָ: אֶעֱבֹר־נָא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַזֶּה הַטּוֹב הַזֶּה
וְהַלְבָּנוּ: וַיַּתְּעֵבֶר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לֶךָ אֶל־תּוֹסֵף דִּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדְּבָר הַזֶּה:
עֲלֶהוּ רֹאשׁ הַפְּסָגָה וְשֹׂא עֵינֶיךָ יָמָה וְצָפֹנָה וְתִימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה:

I pleaded with ה' at that time, saying, "O Lord ה', You who let Your servant see the first works of Your greatness and Your mighty hand, You whose powerful deeds no god in heaven or on earth can equal! Let me, I pray, cross over and see the good land on the other side of the Jordan, that good hill country, and the Lebanon." But ה' was wrathful with me on your account and would not listen to me. ה' said to me, "Enough! Never speak to Me of this matter again! Go up to the summit of Pisgah and gaze about, to the west, the north, the south, and the east. Look at it well, for you shall not go across yonder Jordan.

3. Yeshayahu 44

כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וַיִּצְרֶךָ מִבֶּטֶן אִמִּי יְהוָה עָשָׂה לִּי נֹטָה שָׁמַיִם לְבִדִּי רָקַע הָאָרֶץ (מי אתי) [מֵאֲתִי]:
מִפֶּלֶא אֲתוֹת בְּדִים וְקִסְמִים יְהוּלִל מְשִׁיב חֲכָמִים אַחֲזֹר וְדַעְתָּם יִסְכָּל:
מִקִּים דָּבָר עֲבָדוּ וַעֲצַת מַלְאָכָיו יִשְׁלִים הָאֱמֹר לִירוּשָׁלַם תּוֹשֵׁב וְלַעֲרֵי יְהוּדָה תִּבְנֶינָה וְחָרְבוּתֶיהָ אֲקוּמָם:
הָאֱמֹר לְצוּלָה חֲרָבִי וְנִהְרַתִּיהָ אוֹבִישׁ:
הָאֱמֹר לְכוּרְשׁ רַעִי וְכָל־חֲפָצֵי יִשְׁלֶם וְלֹאֲמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶינָה וְהִכָּל תִּסְגֹּד: {פ}

Thus said GOD, your Redeemer, Who formed you in the womb: It is I, GOD, who made everything, Who alone stretched out the heavens And unaided spread out the earth; Who annul the omens of diviners, And make fools of the augurs; Who turn sages back And make nonsense of their knowledge; But confirm the word of My servant And fulfill the prediction of My messengers. It is I who say of Jerusalem, "It shall be inhabited," And of the towns of Judah, "They shall be rebuilt; And I will restore their ruined places."

תלמוד בבלי ברכות כח:

1. When Rabbi Yohanan ben Zakai fell ill his students entered to visit him. 2. When he saw them, he began to cry. 3. His students said to him: Lamp of Israel, the right pillar, the mighty hammer, for what reason are you crying? 4. He said to them: If they were leading me before a flesh and blood king whose life is temporal, who is here today and dead in the grave tomorrow; if he is angry with me,	1. וכשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו 2. כיון שראה אותם התחיל לבכות 3. אמרו לו תלמידיו נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק מפני מה אתה בוכה
--	--

his anger is not eternal and, consequently, his punishment is not eternal; if he incarcerates me, his incarceration is not an eternal incarceration, as I might maintain my hope that I would ultimately be freed. If he kills me, his killing is not for eternity, as there is life after any death that he might decree. Moreover, I am able to appease him with words and even bribe him with money, and even so I would cry when standing before royal judgment. Now that they are leading me before the supreme King of Kings, the Holy One, Blessed be He, Who lives and endures forever and all time; if He is angry with me, His anger is eternal; if He incarcerates me, His incarceration is an eternal incarceration; and if He kills me, His killing is for eternity. I am unable to appease Him with words and bribe him with money.

5. Moreover, but I have two paths before me, one of the Garden of Eden and one of Gehenna, and I do not know on which they are leading me; and will I not cry?

4. אמר להם אילו לפני מלך בשר ודם
היו מוליכין אותי שהיום כאן ומחר
בקבר שאם כועס עלי אין כעסו
כעס עולם ואם אוסרני אין איסורו
איסור עולם ואם ממיתני אין
מיתתו מיתת עולם ואני יכול
לפייסו בדברים ולשחדו בממון
אעפ"כ הייתי בוכה ועכשיו
שמוליכים אותי לפני ממ"ה הקב"ה
שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי
עולמים שאם כועס עלי כעסו כעס
עולם ואם אוסרני איסורו איסור
עולם ואם ממיתני מיתתו מיתת
עולם ואני יכול לפייסו בדברים
ולא לשחדו בממון
5. ולא עוד אלא שיש לפני שני דרכים
אחת של גן עדן ואחת של גיהנם
ואיני יודע באיזו מוליכים אותי ולא
אבכה

